

Wstęp

Zawarte w tym zeszycie „Dziejów Najnowszych” teksty czeskich i polskich badaczy stanowią rozwiniętą wersję ich referatów, wygłoszonych podczas polsko-czeskiej konferencji naukowej, w czerwcu 1999 r., w Instytucie Historii Polskiej Akademii Nauk w Warszawie.

Temat, który zgromadził referentów i uczestników konferencji, stanowił kolejne ogniwo w zainicjowanej kilka lat temu przez Profesora Czesława Madajczyka serii spotkań badaczy poświęconych jednemu, ważnemu nie tylko z polskiego punktu widzenia, zagadnieniu: „Polska i jej sąsiedzi: jak się wzajemnie widzieli w XX stuleciu”. Część materiałów poprzednich konferencji była już udostępniana czytelnikom „Dziejów Najnowszych” i spotkała się z ich zainteresowaniem. Mam nadzieję, że tak będzie również i w tym przypadku. Nie zamierzam wdawać się w oceny wartości naukowych poszczególnych tekstów, a tym bardziej wyłożonych w nich poglądów. Wystarczy jeśli powiem, że wszystkie — bardziej lub mniej kontrowersyjne — spotkały się z uważnym przyjęciem uczestników konferencji, a niektóre opinie i interpretacje wywołały nawet ostre spory. Wśród uczestników spotkania byli bowiem badacze o znanych poglądach na te czy inne wydarzenia z przeszłości polsko-czechosłowackich stosunków i przeciwstawnych niekiedy spojrzeniach na działalność czołowych postaci z warszawskiej i praskiej sceny politycznej.

Konferencja „Polacy i Czesi: jak się wzajemnie widzieli w XX stuleciu” nie zamykała jakiegoś okresu badań. Sadzę natomiast, że wskazała, na jakich polach jest wiele jeszcze do zrobienia, tak by studia nad owym ważkim wątkiem polsko-czeskich i czesko-polskich relacji stawały się pełniejsze, bogatsze i bardziej wiarygodne.

Eugeniusz Duraczyński